

وردن و تار.. نوزاد بدندي

(خواردن)

لله موو شوښنه كا خوارندن كې يان ئامادې، له شاييدا ، له پرسېدا ، له سېراندې ، له ماښو، عسيران له بازار، له دائيرې.. تنانته له ئاودن ستخاننې كاندا جگړې و شروبي توسيفين ئوخنډو..

له ما نان ئوخن، ئوښتنې درې و يې كم قسم يان به هاوښتې كان يان ئوښتنې كې ئايا شته نځين؟ .. ئېچنې پارک؛ با شته بخين.. له پرسېدا خښكې ئېگرين و قوې ئېپون، له تنېشتياندا مېنځې گډوړ گډوړ خواردن قوېپې قوېپې ئېكوښن، يان هېزار نېفېر كې بابې دېلفېرې ئېگاتې ناو پرسې و شين و فيغانې كې.

ئو هېموو خښ و خاشاك هېمووې پاشماوې خوارندنې كانمن، خې كېس گيتاري له به جې نامېنډ، يان به نمونې بينيوتې كېسېك مېمانېكي ماركيزې له سېيران بير چووبې ؟

نېي.. هېمووې خواردن و پاشماوې خواردن و پاشماوې خوارندن.. برادېرم هېيې ئوښتنې له بهر خواردن گشت ئېكم.. ئېمې له كاتېكدايې خواردن هېكاري سېرېكي سېر ئېش و بېتاقېتيې، كاتې له گشت و سېيران، چوار پېنج شيش گشت به نان و تنماتې به ماستاوي كېلې تنزېنډو.. به حېوت هېشت چاي خښتنېو ئاوديو ئېكات، ئېتر ئېو كېسې له مېرېقبوون دېردېچې و ئېيې به عېلوېيېكي بچوك، ئېندامېكاني ناوېوې ئېچنې حاېتي ئېنزارېو، چنې ئېم شته سېيرانې بگېنې به پېكهاتې ووردېكان و چنې هېبمژن و له كوډا خېزني بگېنې له كاتېكدا هېموو مېخنېكاني جگړې و ژېر پېست و ماسولكېكاني پې بوون و جېگاي يېك شتي زيادېيان تيا نېماوېتنېو ؟

لهو كاتېدا ئېتر ئېخېښتېكاني بېيارېكي سېرېبېخې دېردېكن، له مژين مان دېگرن و.. كېمېسېكې هېدېدېدن به ئېخېښتې ئېستوورې، ئېتر پېچې حېياتېكې دېتې وورگې ئاوساوېكان و.. اداكېن.. به هېر چوار لادا چاو ئېگېن، مزگېوتې.. بن بېردې.. هېيكلې شوښنې بدېزنېو و پېش ئېوې دېرېپېكانيان پې بگېنې له سكچوون، له شوښنې نېجاتې بدن..

سېدا نېوېد و پېنجې گېشتيارانمان به سكچوون كېتايې به گېشتېكانيان دېنن، چونكې بېي ماوسېكانيان پې بووې و لېي ئېښتېت..

بېام ئېم قسانې سووديان نېي، بېوانې بازار، خواردنكا و ئاودن ستخانې و دېرمانخانې بوون به سېمې هېرې ديارې شېقام و كوچې و كېيېنېكان، مزگېوتېكانمان ئېوېندې دېستيان تيا به ئاو

ئەگەيەنەر، چارەك ئۆلۈندۈيەك نوۋز و تاءەتيان تيا ناكەر ..
خواردنەكى زەر ئۆخەن، ئائەكەن بە ئاودەستخانەكان، كە ئۆبينەك
ئۆشە و سەچوون و ئرانى كەدوون، ئۆكەنە دەرمانخانە و پەزىشەك و
تاقىگەكان ..

من واملەھاتوو وەك ئاودەستخانەي گەگەك ئۆ و خەكە ئۆبينەم ..
خەكەكەكە دەمەي وەك مەكەنەي قەمەكەردن وایە و .. خواردن
سەرەكەترەن ئۆشەتەي و .. دەرمانەي ئاودەستخانە و پەزىشەك و
دەرمانخانەيش لە ئامانجە سەرەكەيەكانەتەي ..
دەكتەر مەزن ئۆكە شەنە ئۆزەي شەكەنە خواردوو و زەر ئاسايمە
.. من خەم ھەندە جار سە ئۆزە سەرەكەيەك ھەي خواردنەك ناخەم ،
بەجگە لە ئاوە .

(قىو)

يەكەمجار ئۆم ووشەيەم لە خەمەكەم بەست ھەي بەوانامەيەكى نەيە و
.. لە زمانەكى كوردە شەق و شە زىاترەيش، ھەي زمانە نازانە .. ووتەي
قىوئەكەي جوانە .. تەنەگەيشتەم، ووتەم مەبەستە چىيە ؟
ووتەي قىوئە خانووەكەم ..
ھەر تەنەگەيشتەم ..

ووتەي كە ئۆچىتە بەكەنەكەي، باخ و شاخ و ناوشار ئۆبينەت ..!
ئۆستە خەكە بە شەرتە قىو، خانو، شوقە و ئۆلاكانيان ئۆكەن، بەيە
كەمپانە زەكەكان، كەوتوونەتە بەينەي شاخ و گرد و تەپەكەكان و
.. وەك ھەلانەي حاجى لەقەق، شوقە و ئۆكەي قىوجوان بە نەخە خەيەي
بە و خەكە ئۆفرەشەن .. ئاخەمەعاشەكانيان زەر جوانە، بەيە يەكەي
قىوئە جوانيان ئۆو ..
ئۆتر نازانەم ئۆم پەتەيەيشەكەي تە ئۆپەكەنەن ؟

(خەشگوزەرانىي)

ھەي دەسەتەكەم لە دنيادا نەبينو و نەبەستوو و نەخوئەندوو تەو
ئۆوئەندەي دەسەتەكەي كوردە قەي لە خەشگوزەرانىي ھەوئەتەيەكانەي بە
و لەي بترەسە .. لەگە ھەر نەش و نەمايەكى ئابوورىي و گوزەرانىي
خەكەكە، يەكەسەر باج و سەرەنەكان زىادەكەن و كەرەكە ئۆكەن
خەكەكە ھەناسە سارد بە .

بازرگانەك پەتەيەكەي بازەرگانىي بەگەيەنەت، ئۆبە دەسەتەكەي بەكەت بە
ھەوئەشە خەي، بە ئۆوئەشەي پە نەفرەشە، نيو و زىاتەي داهەتەكەي
دەكەتە دەستە دەسەتەكەي تەدارەكەو، لەو دەيان و سەدان دەسەتەكەي
لە مەيدانەكەدا تەراتەنيانە .

جی سی رسو مان س رکړد یکه به ئ ندام کانی به ست ناگاداری بازار بن، بازار تان له د ست بچ، ه موو شتکتان له د ست ئ چ . . ترس کی ز ریان له د و م ند بوون و خ شگوز رانی خ کی ه یه، نا به ه یچ ک س له د و م ندیدا شان بدات له شانیان، ئ به ه مووان ئشکر و شاگرد و ژر د ستی خ یان بن . . ئ م له کات کدای له ز ربی وو اتانی جیهاندا، هاوو اتی ه نند د و م ند ه ن، ک ق رز د د ن حو کم ت . . به نمون له ئ م ریکادا، ئیلن ماسک ک هاوو اتی کی ئاسایی و ز رجار له گ د س اتی وو ات ی کگرتوو کانیشدا توشی ش و د م به ب ب ئ به، د و م ندترین ک س له جیهاندا به ئ و ی ه یچ ترسک له د س اتی ئ و وو ات دا دروست بکات . . ترس له د و م ند بوون و خ شگوز رانی هاوو اتیان ئ چ ت خان ن خ شید د روونی قو کان و . . پویست ک خراوی ت ندروستی جیهان له ناگادر بند و . . تو ژین و و نشان کانی و کار کانی چار س رکړدنی به دیاری بکن.

(کیل م تر سفر)

ل م ک م گا سوا ک ر دا، ک ژیا ن کی شاهانی به به ماندوو بوون و کارکردن ئ و ت، دیاردی ز ر س یر دروست د بن ک پاشان له لای د س ات و بازرگان چا و چن ک کان و ئ ق رز ت و و ملیار ها د لاری له ئ چن و . . به گومان پناسی سوا ک ر ک س به به ب رامب ر پار ی ئ و ت، ئ م یش ل ژگاری ئ م دا بوو به دیارد و زار او ی تری له پیدا بوو وک بندیوار و کار ب ک ر و . . ه موو ئ و پشان ی ه یچ کارک ناکن یان له کارک د ر کراون، ک چی ه ر پار و داهاتی ئ و کار و ر ئ گرن.

ئو تومبیلی کیل م تر سفر، ی ک ک ل و خواست به ک م ی ک م گای کوردی ئ م، ک به شانازی و، ئ ن به ق رز یان به قیستی سوو، ئو م بیل کی کیل م تر سفر ئ کن . . به لایان و ک ش نیی ئو تومبیل ک ت پ د ر و باغ دروستکرا بن، گرن گ ئ و یه کیل م تر سفر به و دوو ب سم ی له گ دا . .

ئ و یش و ا د کات، د س ات و بازرگان کانی هاوو یان، پ یو ندی به ک مپانیاکانی ئو تومبیلی ه موو جیهان و بکن، به هاورد کړدنی خراپترین کوال تی ئو تومبیلی کیل م تر سفر، به ئ و ی ز رترین قازانجی له بکن، ه م له نرخ ک ی، ه م له فر شتنی تابل ک ی، ه م له مام ی سا ن ک ی، ه م له مام ی م ت ی له خو ین، ه م له سزاکانی خراپ پار کړدن و تیژ و یی، ک وای له ها توو له ناو بازار ی

ھيٺي پٿرين جي شڪل کان ناپيٽي وٺي، وڏي ھٿ جي ڦيرڪ لڌو وڃي ٿو. ھي پٿر ڪو سٺو بڻجڻ لاءِ لڌو وڃي ٿو ۽ ڪيترن ئي ڀاڱن ۾ ڇڏي ڏنو وڃي ٿو.

(ئاگاداری . . ئاگاداری)

بـ ڪڍي پرسـيڪ سـرداني شـاري هـولـرم ڪـرد، دواي چـندين مانگ هـر
بـ دنياي تـماشايـڪي سـزاي تـيڙـويي ئوتومبيلـڪم ڪـرد، توشـي
سـرسوـمان بووم ڪـ ئـبينم لهـوي هـولـرم، لـ ماويـوت خولـڪدا،
سـ سـزاي تـيڙـويي چـفتا هـزار ديناريم بـ نووسراوـ، لـ ڪا تـرمـر
11:28هـ تا 11:33 ..

کاتځه پرسپارم کړد، ووتیان له هغولار کامځرای پځینت تو پځینت،
واتا دوو کامځرا و دوو سزا..چند کامځرا یز بووېن، ئوونند
سزات به د نووسن، بهام له سلمانۍ وای نیی، تنها یکه کامځرا،
تیځوترین سات به د نووست.. هروا مودای تیځوئی له سلمانۍ
پنج کلیه مټر، له هغولار دوو کیله مټر.. واتا که د سات حفتا
به، له دواۍ حفتا و دوو کیله مټر، حفتا هوزارت به د نووست،
بهام له سلمانۍ له دواۍ حفتا و پنج به د نووسن.

بہ استی دوائی ملیں نہ کہ کاروباری پمپنگی و ناکیم بہ ہا تہ و،
لگے دو سو سہ و دھڑارہا، ہیج شکی تہ و م لہا نہ ما کہ زنی
زرد سوعبت و شت نازان .. پمپنت تو پمپنت کہ یشیان کردو بہ
مہنتی پمپنت ..

بہ تہ کسی سرفاری ہولہر بکن، پناجات قازا نجتان۔۔حمم

(بِی بِل دِل)

ڪم ڳاڻي ڪي به به ڏيئين، هيچ شت ڪمان به ڏيلي نٿي، ڪا به توشي نه ڇڏي شڪر ٿو، ڊڪٽر پڻي ٿو ڏي نان و برنج و ڪا ڪم ڇڏي، ٿو ڇي ڇي به؟ .. به ڏيلي برنج و نان و ڪا ڪي نٿي، ناچار به رد ٿو به و سٽ ڪي به ٿو ٺوس و ٿو ڇڏي ه ٿو مان مردن ڦراري.

بەكەتتى و پارتى و ئۆپزىسىيە نىش بەدىلىيان نىيە، ھەر بەيە نىزىكەي ھەمان ئۆزى دىنگدان دىنن، ئۆگەر ھەزار ھەزاردىن بىر، ھەر بەيە جەر ئۆمەندە، ئۆ ئاخىر بەدىلىيان نىيە. گەنجەكان سوور ئۆزانن وولەتە ھەت وندە ھەت و ھە ھاوسە رگىرىيە نىيە، كەچى سەريان كەردەتە ھاوسە رگىرىيە، ئۆ بەدىلىيان پە نىيە. نە شەركە بەكەس بەدىلى ھەپە و نە فەرھاد پەربا و نە كشمىش و قەيسى

بەررە بىلەن جەڭ، لوت و چاوت بىرگە و ھەممەي دە.. نە بىختىار ۋەلى
 بىدەلى ھەيە و .. نە سەررەك حىزبەكان.. تەواو، نە سەقى مەغرىبىي
 بىدەلى ھەيە و .. نە شەفەرىيە و .. نە ھىچ شتە لەم ووھاتەدا بىدەلى
 ھەيە.. خوئەندىش بىدەلى نىيە، ھەموو ئۆتەنە ناو تونەلى خوئەندەن و
 جوانترىن سائەكانى ژيانىان ئۆتەنەن، ۋە شامەتەكى بىە موچە و بىە
 دامەزراندەن و دەست سەي خوئەندەوار پەيدا ئەبن، نازانە بىە چ زمانە
 دەسەتەكى نە خوئەندەوار تەبگەيەنەن كە وختە دەيان تەقە و وختە
 لە پەشيمانىدا بىە كەمەتە خەيان بكوژن.

لەو ۋەش سەيرتەر ئاھەنگى دەرچوونى زانكە و پەيمانگا بىە بىرھەم و بىە
 دامەزراندەن و بىە ئومەدەكانىشمان بىە دىليان نىيە، ئۇ بىە ھەر
 خوئەندەكارەك سەد / چوارسەد ھەزار لەجلە و بىەرگە و ئارايشتە و كەك
 و شىرىنىيدا خەرج بەكاتە و ئاھەنگە بگەتە، ئاھەنگەكى خەمگىنە و پەلە
 ئازارە و ماندووە بوونە، ئىترتە و پارەيە ئەگەر قەرزىش بەكاتە، ئۇ بىە
 ئامادەي بەكاتە، ئاخە بىدەلى ئۇ و ئاھەنگە خەمگىنە نىيە، بىەيە
 ھەمووان پەلەيە پەلەندەن و .. ئامادەن قەرزە و تەنانەت سوايشى بىە
 بىەن.

